

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 5 juni 2023

848/2023

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets förordning om växtsortlistan

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut
ändras i jord- och skogsbruksministeriets förordning om växtsortlistan (388/2020) 2, 3,
5 och 6 § samt
fogas en ny bilaga 4 som följer:

2 §

Särskiljbarhet, stabilitet och enhetlighet

En sort anses vara

1) *särskiljbar* från andra sorter, oberoende av om sorten har upptäckts i naturen eller förädlats, om den på basis av ett eller flera för sorten utmärkande viktiga kännetecken klart kan särskiljas från andra sorter av samma växtart som är kända i medlemsstaterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i tredje land. Sortens kännetecken ska vara sådana att det utgående från dem är möjligt att identifiera sorten exakt och skilja den från andra sorter,

2) *stabil*, om de väsentliga kännetecken enligt sortbeskrivningen är stabila och oföränderliga när sorten odlas eller uppföroas i flera generationer eller till slutet av den reproduktionscykel som förädlaren har avsett,

3) *tillräckligt enhetlig*, om de växter som utgör sortens växtbestånd, med mycket få avvikelser, är genetiskt identifierbara och sinsemellan lika vad de yttre kännetecken beträffar.

Som sorter vilka är kända i sådana situationer som avses ovan i 1 mom. 1 punkten betraktas i medlemsstaterna inom EES alla de sorter som när en ansökan om godkännande av en ny växtsort har lämnats in för behandling

a) har nämnts i EU:s gemensamma sortlista för lantbruksväxter eller köksväxter, eller

b) har godkänts eller för vilka det ansöks om godkännande i Finland eller någon annan medlemsstat inom EES för certifiering och marknadsföring eller för användning som standardutsäde av köksväxter.

Sorten anses dock inte vara känd, om de ovannämnda förutsättningarna inte längre gäller i alla medlemsstater inom EES när beslutet om godkännande av den nya sorten fattas.

En sort anses vara särskiljbar, enhetlig och stabil om den vid en sortundersökning uppfyller kriterierna i de provningsriktlinjer som Gemenskapens växtsortsmyndighet (CPVO) utfärdat för arten (bilaga 2) eller, om dessa saknas, kriterierna i de provningsriktlinjer som Internationella unionen för skydd av växtförädlingsprodukter (UPOV) utfärdat för arten (bilaga 3).

Om de provningsriktlinjer som CPVO utfärdat för arten tillämpas vid en sortundersökning, ska det hänvisas till alla sortegenskaper. Om de provningsriktlinjer som UPOV utfärdat för arten tillämpas vid en sortundersökning, ska det hänvisas till åtminstone de

egenskaper som märkts med en asterisk (*) i kraven. Man kan låta bli att hänvisa till sortegenskaperna, om observationen av en egenskap omöjliggörs genom att en annan egenskap uttrycks eller om de miljöförhållanden under vilka undersökningen utförs hindrar att en egenskap uttrycks. Om CPVO:s eller UPOV:s provningsriktlinjer saknas, tillämpas gällande nationella bestämmelser på arten.

Med avvikelse från 4 mom. kan de ekologiska sorter som är lämpliga för ekologisk produktion och som tillhör de sorter som förtecknas i punkt 1 i bilaga 4 uppfylla villkoren i punkt 2 eller 3 i den bilagan när det gäller enhetlighet.

3 §

Sortens odlingsvärde

En sorts odlings- eller bruksvärde ska anses vara tillfredsställande, om sorten och dess odlingsegenskaper eller skördens bruksegenskaper bedömda i sin helhet och jämfört med andra sorter som godkänts för växtsortlistan innebär en klar förbättring av sorturvalet. Om några av sortens egenskaper är mycket goda kan man bortse från svagheter i vissa egenskaper vid bedömningen.

Med avvikelse från 1 mom. kan de ekologiska sorter som är lämpliga för ekologisk produktion och som tillhör de sorter som förtecknas i punkt 1 i bilaga 4 uppfylla villkoren i punkt 4.2 i den bilagan när det gäller odlings- eller bruksvärde.

5 §

Undersökning av sortens odlingsvärde

I odlingsvärdesförsök utreds sortens odlings- och bruksvärde. Försöken ska utföras så att åtminstone följande egenskaper hos sorten kan utredas:

- 1) avkastningsförmåga,
- 2) sjukdomsresistens,
- 3) reaktioner på miljöfaktorer,
- 4) kvalitetsegenskaper,
- 5) alternativitet om både vår- och höstformer av en växt finns, samt
- 6) beträffande gräsväxter också produktionsrytmen.

Med avvikelse från 1 mom. ska i odlingsvärdesförsöken när det gäller de ekologiska sorter som är lämpliga för ekologisk produktion och som tillhör de sorter som förtecknas i punkt 1 i bilaga 4 beaktas också den ekologiska jordbruksproduktionens särskilda behov och krav i enlighet med punkt 4.1 i den bilagan.

Varje sort ska ingå i försöken i åtminstone två år. Beträffande mångåriga växter ska försöken dock fortgå till dess att alla egenskaper som undersöks har noterats åtminstone en gång. Det är möjligt att en sort undersöks bara delvis eller inte alls undersöks, om den redan har genomgått officiella odlingsvärdesförsök i växt- och klimatförhållanden som motsvarar de finländska förhållandena eller om motsvarande försök med sorten samtidigt utförs i någon annan medlemsstat inom EES.

Resultaten från odlingsvärdesförsök får publiceras bara i form av sammandrag. De undersökningsmetoder som har använts ska anges i samband med undersökningsresultaten. Förädlaren kan förbjuda att uppgifter om förädlarens sort publiceras, om sorten inte godkänns för upptagande i växtsortlistan.

6 §

Förfaranden i anslutning till sortundersökningar

För godkännande för upptagande i växtsortlistan ska en sorts kännetecken och odlingsvärde klarläggas i officiella undersökningar där det ingår ett tillräckligt antal motsvarande sorter som är kända i medlemsstaterna inom EES och i tredje land.

Med avvikelse från 1 mom. ska när det gäller de ekologiska sorter som är lämpliga för ekologisk produktion och som tillhör de sorter som förtecknas i punkt 1 i bilaga 4 iakttas kraven och förfarandena i den bilagan.

Om förädlaren har uppgett att en vall- och foderväxtsort inte är avsedd att odlas som foderväxt, ska undersökning av odlingsvärdet inte krävas. Undersökningsresultat beträffande övervintrande vallväxtsorters övervintringsegenskaper i Finland eller under förhållanden som motsvarar växtförhållandena i Finland ska dock visas.

Undersökning av odlingsvärdet ska inte heller krävas, om utsäde av en sort är avsett att framställas för marknadsföring i någon annan medlemsstat inom EES som har godkänt sorten med beaktande av dess odlingsvärde.

Om det för undersökningen av hybrid sorter eller syntetiska sorter är nödvändigt att deras nedärvning eller föräldralinjer undersöks, ska undersökningsresultaten och beskrivningarna av föräldralinjerna behandlas konfidentiellt, om förädlaren begär detta.

Denna förordning träder i kraft den 30 juni 2023.

Helsingfors den 31 maj 2023

Jord-och skogsbruksminister Antti Kurvinen

Specialsakkunnig Kati Lassi

Förfaranden och krav som gäller undersökning av kännetecknen och odlingsvärdet för ekologiska sorter som är lämpliga för ekologisk produktion

1 Växtarter i fråga om vilka kraven i punkt 2 och 3 i denna bilaga kan tillämpas på undersökning av kännetecknen för ekologiska sorter som lämpar sig för ekologisk produktion samt när det gäller lantbruksväxter kraven i punkt 4 dessutom kan tillämpas på undersökning av odlingsvärdet.

- a) Köksväxter: morot och kålrabbi
- b) Lantbruksväxter: korn, majs, råg, vete

2 Särskilda bestämmelser om provning av särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet för ekologiska sorter av köksväxtarter som är lämpliga för ekologisk produktion

2.1 Allmän regel

Följande ska gälla för ekologiska sorter av köksväxtarter som är lämpliga för ekologisk produktion:

- 2.1.1 Vad gäller särskiljbarhet och stabilitet ska alla egenskaper i de protokoll och riktlinjer som avses i bilagorna 2 och 3 iaktas och beskrivas.
- 2.1.2 Vad gäller enhetlighet ska alla egenskaper i de protokoll och riktlinjer som avses i bilagorna 2 och 3 iaktas och beskrivas, och följande ska gälla för de egenskaper som förtecknas i punkt 2.2:
 - a) dessa egenskaper får bedömas mindre strikt,
 - b) när det för dessa egenskaper anges ett undantag från respektive tekniskt protokoll i punkt 2.2 ska graden av enhetlighet inom sorten vara snarlik graden av enhetlighet hos jämförbara sorter som är allmänt kända i unionen.

2.2 Undantag från tekniska protokoll

2.2.1 Morot

För sorter av arten morot (*Daucus carota* L.) får följande egenskaper i fråga om särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet i CPVO:s protokoll (CPVO-TP/049/3) för den provade sorten avvika från de krav avseende enhetlighet i respektive tekniskt protokoll från CPVO som anges i tabell 1.

Tabell 1.

Det nummer egenskapen har i CPVO:s protokoll	Krav som eventuellt avviker avseende enhetlighet
CPVO nr 4	Blad: flikighet
CPVO nr 5	Blad: den gröna färgens intensitet
CPVO nr 19	Rot: kärnans diameter i förhållande till total diameter

CPVO nr 20	Rot: kärnans färg
CPVO nr 21	Med undantag för sorter med vit kärna; Rot: intensitet hos kärnans färg
CPVO nr 28	Rot: tidpunkt för färgning av spets
CPVO nr 29	Växt: huvudflockens höjd vid blomningen

2.2.2 Kålrabbi

För sorter av arten kålrabbi (*Brassica oleracea* L.) får följande egenskaper i fråga om särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet i CPVO:s protokoll (CPVO-TP/065/1 Rev.) för den provade sorten avvika från de krav avseende enhetlighet i respektive tekniskt protokoll från CPVO som anges i tabell 2.

Tabell 2.

Det nummer egenskapen har i CPVO:s protokoll	Krav som eventuellt avviker avseende enhetlighet
CPVO nr 2	Småplanta: intensitet hos hjärtbladens gröna färg
CPVO nr 6	Bladskäft: hållning
CPVO nr 8	Bladskiva: längd
CPVO nr 9	Bladskiva: bredd
CPVO nr 10	Bladskiva: spetsens form
CPVO nr 11	Bladskiva: småblad (på nedre delen av bladet)
CPVO nr 12	Bladskiva: antal inskränningar (på övre delen av bladet)
CPVO nr 13	Bladskiva: djupet på inskränningarna (på övre delen av bladet)
CPVO nr 14	Bladskiva: tvärsnittets form
CPVO nr 19	Kålrabbi: antal inre blad

3 Särskilda bestämmelser om provning av särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet för ekologiska sorter av lantbruksväxtarter som är lämpliga för ekologisk produktion

3.1 Allmän regel

Följande ska gälla för ekologiska sorter av lantbruksväxtarter som är lämpliga för ekologisk produktion:

- 3.1.1 Vad gäller särskiljbarhet och stabilitet ska alla egenskaper i de protokoll och riktlinjer som avses i bilagorna 2 och 3 iakttas och beskrivas.
- 3.1.2 Vad gäller enhetlighet ska alla egenskaper i de protokoll och riktlinjer som avses i bilagorna 2 och 3 iakttas och beskrivas, och följande ska gälla för de egenskaper som förtecknas i punkt 3.2:
 - a) dessa egenskaper får bedömas mindre strikt,
 - b) när det för dessa egenskaper anges ett undantag från respektive tekniskt protokoll i punkt 3.2 ska graden av enhetlighet inom sorten vara snarlik graden av enhetlighet hos jämförbara sorter som är allmänt kända i unionen.

3.2 Undantag från tekniska protokoll

3.2.1 Korn

För sorter av arten korn (*Hordeum vulgare* L.) får följande egenskaper i fråga om särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet i CPVO:s protokoll (CPVO/TP-019/5) för den provade sorten avvika från de krav avseende enhetlighet som anges i tabell 3.

Tabell 3.

Det nummer egenskapen har i CPVO:s protokoll	Krav som eventuellt avviker avseende enhetlighet
CPVO nr 5	Flaggblad: antocyanfärgning av bladöron
CPVO nr 8	Flaggblad: bladslidans blådagghet
CPVO nr 9	Borst: antocyanfärgning av spetsar
CPVO nr 10	Ax: blådagghet
CPVO nr 12	Korn: antocyanfärgning av ytteragnets nerver
CPVO nr 16	Sterilt småax: hållning
CPVO nr 17	Ax: form
CPVO nr 20	Borst: längd
CPVO nr 21	Huvudax: längd på första internoden
CPVO nr 22	Huvudax: krökning av första internoden
CPVO nr 23	Centralt småax: längd på skärmfjäll och dess borst i förhållande till kornet
CPVO nr 25	Korn: tandning hos de inre sidonerverna på ytteragnets baksida

3.2.2 Majs

För sorter av arten majs (*Zea mays* L.) får följande egenskaper i fråga om särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet i CPVO:s protokoll (CPVO-TP/002/3) för den provade sorten avvika från de krav avseende enhetlighet som anges i tabell 4.

Tabell 4.

Det nummer egenskapen har i CPVO:s protokoll	Krav som eventuellt avviker avseende enhetlighet
CPVO nr 1	Första bladet: antocyanfärgning av bladslida
CPVO nr 2	Första bladet: spetsens form
CPVO nr 8	Vippa: antocyanfärgning av skärmfjäll, utom bas
CPVO nr 9	Vippa: antocyanfärgning av ståndarknapp
CPVO nr 10	Vippa: vinkel mellan huvudaxel och sidogrenar
CPVO nr 11	Vippa: krökning av sidogrenar
CPVO nr 15	Stjälk: antocyanfärgning av luftrötter
CPVO nr 16	Vippa: småaxens täthet
CPVO nr 17	Blad: antocyanfärgning av bladslida
CPVO nr 18	Stjälk: antocyanfärgning av internoder
CPVO nr 19	Vippa: huvudaxelns längd ovanför den lägsta sidogrenen
CPVO nr 20	Vippa: huvudaxelns längd ovanför den högsta sidogrenen
CPVO nr 21	Vippa: längd på sidogren

3.2.3 Råg

För sorter av arten råg (*Secale cereale* L.) får följande egenskaper i fråga om särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet i CPVO:s protokoll (CPVO-TP/058/1) för den provade sorten avvika från de krav avseende enhetlighet som anges i tabell 5.

Tabell 5.

Det nummer egenskapen har i CPVO:s protokoll	Krav som eventuellt avviker avseende enhetlighet
CPVO nr 3	Koleoptil: antocyanfärgning
CPVO nr 4	Koleoptil: längd
CPVO nr 5	Första bladet: bladslidans längd
CPVO nr 6	Första bladet: bladets längd
CPVO nr 8	Flaggblad: bladslidans blådagghet
CPVO nr 10	Blad bredvid flaggbladet: bladets längd
CPVO nr 11	Blad bredvid flaggbladet: bladets bredd
CPVO nr 12	Ax: blådagghet
CPVO nr 13	Stjälk: hårlighet under axet

3.2.4 Vete

För sorter av arten vete (*Triticum aestivum* L. *subsp. aestivum*) får följande egenskaper i fråga om särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet i CPVO:s protokoll (CPVO-TP/003/5) för den provade sorten avvika från de krav avseende enhetlighet som anges i tabell 6.

Tabell 6.

Det nummer egenskapen har i CPVO:s protokoll	Krav som eventuellt avviker avseende enhetlighet
CPVO nr 3	Koleoptil: antocyanfärgning
CPVO nr 6	Flaggblad: antocyanfärgning av bladöron
CPVO nr 8	Flaggblad: bladslidans blådagghet
CPVO nr 9	Flaggblad: bladets blådagghet
CPVO nr 10	Ax: blådagghet
CPVO nr 11	Strå: halsens blådagghet
CPVO nr 20	Ax: form i profil
CPVO nr 21	Huvudaxets översta internod: hårbevuxet område på konvex yta
CPVO nr 22	Nedre skärmfjäll: basens bredd
CPVO nr 23	Nedre skärmfjäll: basens form
CPVO nr 24	Nedre skärmfjäll: spetsens längd
CPVO nr 25	Nedre skärmfjäll: spetsens form
CPVO nr 26	Nedre skärmfjäll: hårbevuxet område på inre yta

4 Särskilda bestämmelser och krav som gäller provning av odlings- eller bruksvärdet för ekologiska sorter av lantbruksväxtarter som är lämpliga för ekologisk produktion

4.1 Undersökning av sortens odlingsvärde

- 4.1.1 Provnings- eller bruksvärde ska utföras under ekologiska förhållanden i enlighet med bestämmelserna i förordning (EU) 2018/848, särskilt de allmänna principerna i artikel 5 led d, e, f och g och reglerna för växtproduktion i artikel 12.
- 4.1.2 Det ekologiska jordbrukets särskilda behov och mål ska beaktas vid sortprovningar och vid utvärdering av resultat. I odlingsvärdesförsöken ska resistens eller tolerans mot sjukdomar och anpassning till olika lokala mark- och klimatförhållanden utredas. I den utsträckning det är möjligt kan man på sökandens begäran undersöka specifika särdrag och egenskaper, om reproducerbara metoder finns tillgängliga.
- 4.1.3 Om en provning av en sorts odlings- eller bruksvärdet eller av en sorts vissa egenskaper, såsom mottaglighet för sjukdomar, inte är möjlig under ekologiska förhållanden kan provning utföras enligt ett av följande alternativ:
- a) under den behöriga myndighetens tillsyn på anläggningar för ekologisk växtförädling eller ekologiska gårdar,
 - b) under förhållanden med begränsad användning av insatsmedel och med minimal behandling,
 - c) i en annan medlemsstat, om bilaterala avtal mellan medlemsstater har ingåtts om att utföra provning under ekologiska förhållanden.

4.2 Sortens odlings- eller bruksvärde

Odlings- eller bruksvärdet för en sort ska anses som tillfredsställande om sorten, dess odlingsegenskaper eller skördens bruksegenskaper som helhet, jämfört med andra ekologiska sorter som är lämpliga för ekologisk produktion och som godkänts för växtsortlistan innebär en klar förbättring av sorturvalet. Vid undersökning av odlings- och bruksvärdet skall sådana egenskaper anses särskilt värdefulla som är till fördel och viktiga med tanke på ekologisk livsmedels- och foderproduktion och odlingsmetoder.